

College voor Toetsen en Examens

> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Ministerie van OCW
t.a.v. de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media
de heer Drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Bureau van het CvTE
Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
www.cvte.nl

Contactpersoon
Marc.Spierings
directeur
030 28 40 700
m.spierings@cvte.nl

Onze referentie
CvTE 18.01376

Bijlagen

Datum 11 december 2018
Betreft advies College voor Toetsen en Examens in het kader van de evaluatie van de wet eindtoetsing po

Geachte heer Slob,

Voor evaluatie van de wet eindtoetsing po, waarvan de bespreking met de Tweede Kamer gepland is in het voorjaar van 2019, zijn door u twee hoofdthema's benoemd: de ontwikkeling van de schooladvisering en kansengelijkheid voor leerlingen en de vraag of marktwerking in de eindtoetsing meerwaarde heeft (Kamerstuk 31293, dd. 26 januari 2017).

Met dit advies wil het College een bijdrage leveren aan bovengenoemde evaluatie.

Op **leerlingniveau** hebben de eindtoetsen twee functies:

1. Geven van een **eindtoetsadvies voor elke leerling** voor het best passende brugklatype in het voortgezet onderwijs;
2. Meten van en rapporteren over de beheersing door **elke leerling** van **referentieniveaus** taal en rekenen.

Beide functies zijn wettelijk verankerd.

Daarnaast kunnen de resultaten van de eindtoetsen op schoolniveau ook worden gebruikt door scholen voor de **ontwikkeling van hun onderwijs** en door de Inspectie van het Onderwijs voor zowel **het evalueren van leerresultaten op schoolniveau** als voor haar **stelselonderzoek** voor de Staat van het Onderwijs.

Voor de **adviesfunctie** is het van belang dat de resultaten tijdig beschikbaar zijn voor scholen zodat zij integraal onderdeel kunnen uitmaken van het advies van de basisschool. Het schooladvies krijgt bij voorkeur een bindend karakter ten aanzien van plaatsing van een leerling in het voortgezet onderwijs. Geredeneerd vanuit de adviesfunctie lijkt een toetsafname in februari/maart het meest adequaat. Ook kan de toets dan beduidend korter zijn dan de huidige eindtoetsen. In essentie geeft de adviestoets de mogelijkheden van de leerling aan.

Om de vaardigheden van een leerling op de onderscheiden **referentieniveaus** en hun domeinen in kaart te brengen is een uitgebreidere toets nodig. Volgens de door het CvTE gehanteerde nauwkeurigheidscriteria zijn hiervoor ca. 145 vragen nodig. Bij gebruik van een adaptieve toets kan dit een lager aantal zijn van ca. 125. De meting van de referentieniveauscores ligt in wezen in het verlengde van de eerdere metingen met de toetsen uit het leerlingvolgsysteem. Deze resultaten zijn van belang voor overdracht van po naar vo en geven informatie over de vaardigheden van de leerlingen op de onderscheiden domeinen van de referentieniveaus aan het einde van groep 8. Hierop moeten de vo-scholen verder bouwen. Idealiter zou de meting van de referentieniveaus zo laat mogelijk in het schooljaar moeten plaatsvinden.

Bureau CvTE

Datum

11 december 2018

Onze referentie

CvTE 18.01376

In de huidige wet is de mogelijkheid van verscheidene andere toetsaanbieders naast het CvTE opgenomen. Scholen ervaren deze keuzemogelijkheden als positief. Wel blijkt in de praktijk dat er verschillen zijn tussen de onderscheiden toetsen in het verstrekte eindtoetsadvies en de resultaten op de referentieniveaus. De afspraken rond het gezamenlijk anker zijn onvoldoende verplichtend gebleken.

Naar de **toekomst** toe ziet het CvTE twee mogelijke richtingen:

- advies en referentieniveauscores blijven verenigd in één eindtoets,
- advies en referentieniveaus worden gesplitst over diverse toetsen, af te nemen op verschillende tijdstippen.

De **eerste** optie is een continuering van de huidige situatie. Wel is het dan nodig op tenminste twee punten verbeteringen aan te brengen. Het eerste punt betreft het tijdstip van afname. Zoals hiervoor betoogd dient het afnamemoment naar februari/maart verplaatst te worden zodat basisscholen het advies beter kunnen integreren in hun schooladvies. Het tweede punt betreft de vergelijkbaarheid van toegelaten eindtoetsen. De voorgestelde normering voor de referentieniveaus op basis van het gezamenlijk anker, dat onder regie van het CvTE kan worden ontwikkeld en op te nemen is in de onderscheiden toetsen, dient niet vrijblijvend te zijn. Hiertoe zijn bindende afspraken met de toetsaanbieders nodig.

Bij de **tweede** optie wordt de eindtoets gesplitst in een adviesgedeelte en een referentieniveaudeel. Beide vormen samen de wettelijke eindtoets. Het adviesgedeelte van de toets zou in februari/maart kunnen worden afgenomen. Hierdoor komt het toetsadvies tijdig beschikbaar voor de basisscholen, zodat het meegenomen kan worden in het integrale schooladvies. De meting van de referentieniveaus kan op één of meer – afhankelijk van de toets – voor de school passende momenten door het jaar heen plaatsvinden. De leerkracht krijgt met metingen door het jaar heen informatie waarmee het te geven onderwijs kan worden bijgesteld. Ook is het mogelijk de onderwijstijd optimaal te benutten doordat de prestaties van individuele leerlingen tot aan het eind van groep 8 kunnen worden vastgesteld. De laatste meting zou vooral in het teken staan van de overdracht van leerlinginformatie van po naar vo en zou als het ware het sluitstuk vormen van het leerlingvolgsysteem. Hetgeen hiervoor is gesteld over het gezamenlijk anker om de toetsresultaten vergelijkbaar te houden geldt onverkort voor deze tweede optie.

De adviestoets kan desgewenst ook gebruikt worden om de score van de referentieniveaus op schoolniveau te bepalen. Dit gegeven zou dan kunnen worden gebruikt voor het toezicht door de inspectie in haar stelseltoezicht en als risico-indicator op schoolniveau.

Gaarne tot nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'P.J.J. Hendrikse', written over a horizontal line.

drs. P.J.J. Hendrikse
voorzitter College voor Toetsen en Examens

Bureau CvTE

Datum

11 december 2018

Onze referentie

CvTE 18.01376